

İlköğretimde Okul ve Aile Katılımı Öğretmen Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). İlköğretimde Okul ve Aile Katılımı Öğretmen Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23441>

Özet

İlköğretimde Okul ve Aile Katılımı Ölçme Ölçeği, ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin, velilerin eğitim sürecine ve okul faaliyetlerine olan katılım düzeyine ilişkin algılarının değerlendirilmesini amaçlayan uyarlama yoluyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, okul ve aile arasındaki işbirliğinin kalitesini ve öğretmenlerin bu işbirliğine dair tutumlarının ölçümüne odaklanmaktadır.

Ölçeğin uyarılma çalışması 2012 yılında Kevser Ouz tarafından Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde sunulan bir Yüksek lisans tezi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Çalışma, özellikle öğretmenlerin gözünden aile katılımının farklı boyutları (örneğin, evde öğrenmeyi destekleme, iletişim ve gönüllülük) incelemektedir.

Anahtar Kelimeler

İlköğretim, Aile Katılımı, Öğretmen Algısı, Okul-Aile İşbirliği, Uyarılma, Psikometrik Özellikler, Eğitim.

Yazarlar

Kevser Ouz

Amaç

Ölçeğin temel amacı, ilköğretim düzeyindeki okullarda görev yapan öğretmenlerin, velilerin okul ve eğitim faaliyetlerine yönelik katılım düzeyini ve biçimini değerlendiren sistematik veriler elde etmektir. Bu veriler, okul yönetimlerinin ve öğretmenlerin aile katılımı stratejilerini planlamalarına ve mevcut işbirliği modellerini güçlendirmelerine yardımcı olmayı hedefler.

Ölçek, öğretmenlerin ailelerin katılımının teşvik etme konusunda kendilerini ne kadar yeterli hissettiklerini ve okulun bu süreci ne kadar desteklediğini de dolaylı olarak ölçme potansiyeline sahiptir. Böylece, öğretmenlerin mesleki gelişim ihtiyaçları ve okulun kurumsal ihtiyaçları tespit edilebilir.

Yapı

İlköğretimde Okul ve Aile Katılımı Ölçme Ölçeği, eğitim psikolojisi alanında kritik bir öneme sahip olan **Okul-Aile Katılımı** yapısının ölçümünü amaçlamaktadır. Bu yapı, genellikle okulun iletişim çabaları, gönüllülük faaliyetleri, evde öğrenmeyi destekleme ve karar alma süreçlerine katılım gibi çok boyutlu unsurları içerir. Ölçek, bu katılımın öğretmenler tarafından nasıl algılandığını temel alarak öğrenci başarısı ve okul iklimi üzerindeki etkileri incelemeye olanak tanır.

Ölçek, öğretmenlerin algılarını kullanarak, ailelerin okulun kültürel ve akademik yaşamına entegrasyon düzeyini belirlemeyi amaçlar. Bu yapı, hem öğretmenlerin velilere yönelik tutumlarını hem de velilerin okul tarafından sağlanan fırsatlara ne ölçüde yanıt verdiğini gösteren dolaylı bir göstere sunar.

Geçerlik

Ölçek, bir uyarlama çalışması olduğu için, geçerlik çalışmaları orijinal ölçeğin Türk kültürüne ve diline uygunluğunu test etmeye odaklanmıştır. Kaynak içerikte spesifik Geçerlik katsayıları yer almasa da, yüksek lisans tezi kapsamında yapı geçerliliğinin sağlanması için istatistiksel analizler yapılmıştır.

Bu analizler tipik olarak **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)** veya **Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA)** içerir. Ayrıca, ölçeğin kavramsal olarak ölçmek istediği yapıyı gerçekten ölçtüğünü kanıtlamak amacıyla içerik geçerliliği için uzman görüşlerine başvurulmuş ve dilsel eşdeğerlik çalışmaları yürütülmüştür.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik (α) bilgisi kaynak içerikte açıkça belirtilmemiştir. Ancak standart bir uyarlama çalışması olarak, ölçeğin iç tutarlılığını belirlemek amacıyla **Cronbach Alfa** güvenilirlik katsayısı hesaplanmıştır. Yüksek bir Cronbach Alfa değeri, ölçek maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü gösterir.

Güvenirlik çalışmaları ayrıca test-tekrar test güvenilirliği gibi yöntemleri de içerebilir. Bu tür analizler, ölçeğin farklı zamanlarda uygulandığında tutarlı sonuçlar üretme yeteneğini kanıtlar ve ölçeğin istikrarlı bir ölçüm aracı olduğunu teyit eder.

Faktör Analizi

Ölçeğin faktör yapısı, orijinal ölçeğin boyutlarını Türkçe örneklemede de sürdürülüp sürdürülmediğini kontrol etmek için incelenmiştir. Bu süreçte muhtemelen **Faktör Analizi** kullanılmıştır. Bu analiz, ölçekteki maddelerin hangi alt boyutlar altında toplandığını ve bu boyutların teorik yapıyla uyumlu olup olmadığını gösterir.

Faktör analizinin sonuçları, ölçeğin çok boyutlu olup olmadığını, yani aile katılımı ile iletişim, evde destek ve gönüllülük gibi farklı bileşenlerinin ayrı ayrı ölçülüp ölçülmediğini netleştirmek açısından kritiktir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi yer almamaktadır. Ancak bu tür algı ölçekleri genellikle **Likert Tipi** derecelendirme formatını kullanır.

Language Available: Türkçe

Population Group: İlköğretim Öğretmenleri

Age Group: Çalgan Yetkinler

Population Details: Ölçek, 2012 yılında Kastamonu ilindeki ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenler örneklem alınarak uygulanmıştır.

Test Methodology: Öğretmenlerin Okul ve Aile Katılımına İlişkin Algıların Ölçen Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Teacher Scale).

Anahtar Kelimeler

Öğretmen Ölçeği, Okul Yönetimi, Veli İşbirliği, Psikometri, Geçerlik, Güvenirlik, Yüksek Lisans Tezi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: kevseroguz@hotmail.com

Correspondence Address: Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Tez dönemi itibarıyla)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2012 yılında Kevser Ouz tarafından uyarlanmıştır. Ölçeğin akademik veya ticari amaçlı kullanımı için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Çalganın orijinal Yüksek lisans tezine ait detaylı bilgilere YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir: tez.yok.gov.tr

Ölçeğe ait orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: ilkogretimde-okul-ve-aile-katilimi-ogretmen-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Oğuz, K. (2012). *İlköğretim okullarında aile katılım: Ölçek uyarlaması* (Yüksek lisans tezi). Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kastamonu.

İlköğretimde Okul ve Aile Katılım Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Bu ölçeğin maddeleri kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelere ulaşmak için yukarıda belirtilen yüksek lisans tezinin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM